

Pujol anima el mallorquinisme

El president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol, es mostrà partidari, durant la visita que realitzà a Palma convidat per l'Obra Cultural Balear, que els mallorquins expressin el seu nacionalisme a través del mallorquinisme, fugint del pancatalanisme.

Pujol insistí diverses vegades sobre la mateixa qüestió. El president català ho va dir durant la conferència de premsa del matí, ho repetí a l'horabaixa i, també, al vespre: "sempre he defensat que els mallorquins han de ser mallorquinistes. Que cada poble faci el seu camí... i ja ens trobarem". Així de clar i llampant s'expressà Pujol. Per reforçar encara més la seva tesi, explicà que ja el 1950 era d'aquesta opinió. En aquell temps el jove Pujol mantenia correspondència amb altres joves nacionalistes mallorquins que volien crear algun cercle nacionalista a l'illa. En una carta adreçada a Pau Llabrés (que l'historiador David Ginard ha fet pública en un treball sobre els intents de crear grups nacionalistes durant els anys cinquanta) l'activista Pujol així s'expressava: rebutjava la idea del pancatalanisme polític i feia vots perquè els mallorquins trobassin a través del mallorquinisme la forma d'expressió natural de la seva identitat nacional. Aquesta antiga anècdota serví a Pujol per dir que no ha volgut ni voldrà mai fer res que pugui ser entès a les Balears "com una ingerència".

La visita. Poc després de les nou del matí del dimarts 28, aterraven a Palma Jordi Pujol i els seus acompanyants. Es dirigiren cap el *centre d'operacions*, el luxós hotel Valparaíso, en el qual l'entitat organitzadora de la jornada, l'Obra Cultural Balear (OCB), havia fet la reserva d'habitacions i d'espais destinats a reunions, rodes informatives, etc.

En una de les sales Jordi Pujol va mantenir una reunió amb el president i la junta directiva de l'OCB i, posteriorment, una altra amb una nodrida representació del món empresarial mallorquí, especialment amb l'hoteler.

Passades les dotze del migdia va arribar el moment de la conferència de premsa, acompanyat d'Antoni Mir, president de l'OCB. El

Jaume Matas va anunciar a Jordi Pujol la voluntat del Govern balear de fer-se càrrec de la recepció de TV3 a les Illes.

president català expressà les bones relacions que manté amb el Govern balear des que, el gener de 1993, havia fet la seva primera visita privada a Palma, també convidat per l'OCB, i que serví per iniciar els contactes que posteriorment fructificaren en les reunions semestrals entre els dos governs. En aquest sentit recordà que la darrera trobada, ja amb Jaume Matas com a president balear (Pujol començà les relacions amb Canellas, després amb Soler i, ara, amb Matas) es va celebrar a Barcelona el passat mes de maig. Durant la con-

ferència informativa, el president Pujol opinà sobre diverses qüestions de política general espanyola (decret Aguirre, situació econòmica...) i internacional (la crisi de les borses internacionals) i, sobretot, explicà que les relacions entre els governs de les Balears i de Catalunya es fan amb el màxim respecte: "des de sempre hem procurat entendre què són les Balears en general, i Mallorca en particular, i sabem que tenim un tronc comú que ens uneix, però també tenim les nostres diferències i, per tant, aquestes relacions s'han de mantenir sempre, i nosaltres ho fem, en la lleialtat i sense ingerències". Val a dir que en una entrevista publicada el diumenge anterior pel *Diari de Balears*, Pujol refermava aquesta visió i concretava que el seu interlocutor lògic era el Govern balear. Tanta insistència a realçar les relacions institucionals de govern a govern mostren una intenció evident del president Pujol de no voler veure's implicat en diversos punts *calents* de la vida política insular. Per emmarcar correctament la qüestió s'ha d'explicar que l'OCB té un contenciós obert amb el Govern balear, ja que el president Matas vol responsabilitzar-se de la recepció de TV3 i Canal 9, que fins ara és en mans de l'entitat privada Voltor, nascuda en el si de l'OCB. Per altra banda, durant els darrers dos anys el Consell de Mallorca, governat pel Pacte de Progrés (PSOE, PSM, UM), ha provat d'aconseguir acords culturals bilaterals entre el Consell i la Generalitat de Catalunya que fins

ara no s'han concretat. Com deia el responsable de cultura del Consell, Damià Pons, en l'entrevista que li va fer aquest setmanari (núm. 695) potser aquesta manca d'acord s'explica perquè "el govern de la Generalitat intenta evitar una aparença de decantament cap el Consell que pugui entrebancar les seves relacions amb el Govern balear".

Després d'un passeig cultural pel centre de la ciutat –sota una intensa pluja–, Pujol dinà amb Matas. Passades les quatre de la tarda tots dos presidents van comparèixer en una conferència de premsa (no anunciada per l'organització) que serví sobretot perquè Matas explicàs que havia demanat a Pujol que fes el possible perquè l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) tingués cura d'acceptar moltes més paraules del parlar quotidià mallorquí i balear dins la "legalitat" lingüística, al mateix temps que convidà la Generalitat a col·laborar en el projecte d'adquirir la "ca-

laixera" de can Moll: els milions de fitxes del fons Alcover-Moll que serviren per fer el Diccionari Català-valencià-balear. Igualment, Matas aprofità per dir que havia explicat la intenció del seu govern d'"assumir, segons el mandat parlamentari que tenim, la recepció de TV3 i de Canal 9". Sobre aquest darrer assumpte, Pujol es limità a dir: "és una qüestió que s'ha de resoldre aquí, a Balears", i a més a més expressà la seva voluntat –"fins on pugui"– de fer entendre al IEC que cal incorporar com més mallorquinismes millor al diccionari.

El nacionalisme a Europa.

Després d'una protocol·lària visita a la Casa Catalana de Mallorca, el president català va fer una conferència titulada "L'Europa que ve i el nostre paper", a les vuit del vespre, al Teatre Principal, ple d'un públic que va aplegar una àmplia representació del món polític, cultural i econòmic de Mallor-

ca. En el seu parlament, Pujol es mostrà com un fervent partidari de la integració europea, "des dels temps en què quasibé no n'hi havia, d'europèistes", i reivindicà el paper dels nacionalismes en aquesta construcció. Un paper, va dir, "que ja ha estat determinant" en l'entrada de l'estat espanyol en la moneda única. Es mostrà convençut que el nacionalisme democràtic és una força emergent dins aquesta nova Europa, i que contribuirà a fer més real una unitat, "que ningú no hi creia fins fa ben poc", que preservi el dret a la diferència per a les nacions sense estat i per a les cultures minoritàries, la defensa de les quals s'ha de fer "sense complexos d'inferioritat".

El darrer acte de la jornada va ser el "sopar cívic" que li havia organitzat l'OCB com a cloenda, que finalitzà prop de la una de la matinada.

Miquel Payeras

Jordi Pujol, durant la seva conferència al Teatre Principal de Palma. Està acompanyat per Antoni Mir (a la dreta) i pel president de les Illes Balears, Jaume Matas (a l'esquerra).